

ZEER GEHEIM

MINISTERRAAD
Nr. 2993

Ex.nr.

Notulen van
de vergadering gehouden op vrijdag 4 mei 1962 in de Trêves-
zaal, aangevangen 's morgens om negen uur

Aanwezig: De minister-president De Quay en de ministers Van
Aartsen, Beerman, Klompé, Korthals, Marijnen, De
Pous, Toxopeus, Veldkamp en Zijlstra (Afwezig zijn
de ministers Cals, Luns en Visser)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen Roolvink
(13d en ●), Schmelzer (2b, 9, 10 en 13d) en Scholten
(11 en 13e)

Secretaris: J.Middelburg

1. Notulen van de vergadering van 19 april 1962

a. Opmerking n.a.v. punt 6; Wijziging uitvoercontrolebesluit
1939 tuinbouwprodukten

Minister Marijnen deelt mede, dat hij met staats-
secretaris Schmelzer heeft gesproken over diens voorstel om
de mogelijkheid te openen ook pbo-organen hierbij te betrekken.
Spreker is met de staatssecretaris tot overeenstemming gekomen
om dit niet te doen.

2. Buitenlands beleid

a. Behandeling overeenkomst Euratom

Minister De Pous deelt mede, dat de goedkeuring van
de overeenkomst met Euratom dinsdag in de Tweede Kamer in be-
handeling komt, maar dat minister Luns die dag in Brussel zal
zijn. Aangezien ook minister Marijnen aan de bespreking in de
EEG-raad in Brussel zal deelnemen, is spreker voornemens zich
terug te trekken. Hij vraagt zich echter af of hij als tweede
ondertekenaar van het wetsontwerp dit alleen kan verdedigen.
Minister Beerman merkt op, dat hij dit herhaaldelijk heeft
gedaan in gevallen, dat de minister van Buitenlandse Zaken
eerste ondertekenaar was.

2 b. PBO-functionarissen...

2 b. PBO-functionarissen in beheerscomités van de EEG

Minister De Pous deelt mede, dat de andere EEG-landen bezwaar ertegen maken, dat Nederland in beheerscomités van de EEG ook pbo-functionarissen wil benoemen. Men stelt, dat dit ambtenaren moeten zijn, die ondergeschikt zijn aan de betrokken minister. Spreker wil niet voorstellen, dat Nederland afziet van de aanwijzing van pbo-functionarissen, maar hij meent, dat vertegenwoordigers van Economische Zaken niet voor deze functionarissen behoeven te wijken. Minister Marijnen staat ook in zekere mate sceptisch tegenover dit punt. Hij heeft de mogelijkheden voor pbo-functionarissen in zoverre beperkt, dat dit geen bestuursleden van de schappen kunnen zijn, maar alleen bureaufunctionarissen, die bij benoeming in een EEG-comité onder zijn aanwijzingen staan. Bij de beoordeling van deze kwestie dient men ook te bedenken, dat de belanghebbenden van de andere EEG-landen dikwijls direct bij de besprekingen zitten. Staatssecretaris Schmelzer schaart zich achter het standpunt van minister Marijnen. Minister Beerman zegt, dat zijn ervaring bij de schrootfraude ertoe leidt het standpunt van minister De Pous te steunen. In de KSG heeft men bij de schrootregeling de belanghebbenden met de uitvoering van deze regeling belast.

2 c. Nieuw-Guinea

Dit verslag wordt afzonderlijk en persoonlijk aan de ministers toegezonden.

3. Engeland en de EEG (Nota van de minister van Buitenlandse Zaken dd. 1 mei 1962, nr.63737, met bijlagen)

Minister De Pous deelt mede, dat dit onderwerp uitvoerig in de coördinatiecommissie is besproken en dat er geen punt van verschil is. Spreker weet niet of nu al aangestuurd moet worden op een compromis inzake de twee grote verschilpunten (de toetreding van Engeland en de totstandkoming van de Europese politieke unie); mogelijk zal men eerst de ontmoeting tussen de Engelse premier MacMillan en president De Gaulle moeten afwachten. Nu de ministers Luns en Marijnen in Brussel zullen zijn, is het de vraag of spreker ook wel aan de komende vergadering zal deelnemen.

Minister Klompé stelt de vraag of de Nederlandse delegatie van plan is het bezwaar tegen uitholling van het supra-nationale karakter van de Europese gemeenschappen te

laten vallen.....

laten vallen. Minister De Pous antwoordt, dat minister Luns al eerder in de ministerraad heeft gezegd, dat hij bij toetreding van Engeland bereid is water in de supra-nationale wijn te doen. Minister Klompé meent, dat dit alleen betrekking had op de politieke unie; als dit ook voor de Europese gemeenschappen zou gelden, betekent de instelling van de politieke unie het creëren van een beroepsinstantie voor deze gemeenschappen, waartegen spreekster grote bezwaren zou hebben. De minister-president herinnert eraan, dat onzerzijds is gesteld, dat de vorming van een politieke unie geen verzwakking van de Europese gemeenschappen mag betekenen en evenmin een vooroverleg instantie van de NAVO mag worden. Toetreding van Engeland tot de Europese gemeenschappen zal nuttig zijn, maar dat land zal dan ook aan de politieke unie moeten deelnemen. De Franse regering wil Engeland echter niet bij de politieke unie hebben.

Minister Zijlstra zegt, dat onzerzijds steeds drie punten zijn gesteld; voor spreker is het echter nog duister gebleven, dat een vierde punt is opgedoken, nl. de eis, dat revisie van een overeenkomst inzake de politieke unie na vier jaar mogelijk moet zijn. Als de Beneluxdelegaties gaan stellen, dat na vier jaar meerderheidsbeslissingen in de politieke unie mogelijk moeten zijn meent spreker, dat dat standpunt onjuist is. Intussen is het duidelijk, dat op de achtergrond ligt de blokkering door Benelux van een politieke unie volgens de Franse plannen en een Franse blokkering van de toetreding van Engeland tot de Europese instellingen. Minister De Pous wijst erop, dat de ministers van buitenlandse zaken van de Zes in de bijeenkomst op 21 december 1961 hebben besloten, dat toetreding van Engeland tot de EEG het meedoen aan de politieke unie impliceert. Minister Zijlstra heeft uit de uiteenzetting van de Belgische minister Spaak begrepen, dat Benelux het standpunt inneemt, dat ook als Engeland niet tot de EEG toetreedt, België en Nederland niet met de politieke unie willen instemmen als ook Engeland daaraan niet meedoet. Dit standpunt is in de ministerraad nog niet grondig doorgesproken. Hier speelt tussendoor, dat de houding van Engeland in deze zaken ook niet helemaal duidelijk is. Spreker ziet dus nog niet helemaal scherp, hoe Nederland en België zich op de laatste bijeenkomst hebben opgesteld. Minister De Pous dacht, dat op die bijeenkomst duidelijk was gesteld, dat beide landen pas een overeenkomst inzake de politieke unie willen tekenen op het moment, dat Engeland is toegetreden. In de tweede plaats is gezegd, dat de politieke unie zich ook met zaken van de NAVO kan bezig houden voor zover het gaat om de uitvoering van NAVO-beslissingen. Onduidelijk is alleen het punt van de revisie, dat dit niet eerder in de ministerraad is besproken. Spreker gelooft, dat men op de bijeenkomst van de EEG-raad en Engeland op 8 mei niet veel verder zal komen. Weliswaar heeft de Engelse minister Heath op 10 oktober 1961 verklaard, dat

de Engelse regering bereid is het gehele EEG-verdrag over te nemen, maar de zaak is niettemin geblokkeerd. Onzerzijds zullen pogingen kunnen worden gedaan om ten aanzien van belangrijke onderdelen verder te komen bijv. door voor te stellen, dat eenzelfde regeling ten aanzien van de vroegere Engelse gebieden in Afrika kan worden gemaakt als zal gelden voor de vroegere Franse gebieden in dat werelddeel. Spreker is het met minister Zijlstra eens, dat de kwestie van de revisie van een overeenkomst voor de politieke unie en de Nederlandse voorwaarde, dat Engeland aan het politieke overleg moet meedoen (ook als het niet tot de EEG zou toetreden) nog niet voldoende in de ministerraad is besproken. Intussen meent spreker, dat Engeland tot de EEG zal moeten toetreden, aangezien er voor dat land geen weg terug is, hetgeen te duidelijker is nu ook Noorwegen het lidmaatschap van de EEG heeft aangevraagd.

Minister Marijnen verwacht, dat bij de besprekingen in de komende week veel over procedurezaken zal worden gesproken. Engeland heeft met betrekking tot de EEG verlanglijsten opgesteld, waarbij ook punten voorkomen, die het bereid zal zijn te laten vallen. Spreker meent, dat het beste de procedure kan worden afgesproken, dat de delegaties concreet de punten inzake de toetreding van Engeland gaan behandelen en dat zij dan hierover rapporteren over ongeveer vier weken.

Minister Zijlstra is het ermede eens, dat het verdere beleid voor deze besprekingen aan de delegatie moet worden overgelaten. Intussen lijkt het hem tactisch verstandig, dat de Beneluxlanden zich bij de besprekingen over de toetreding van Engeland tot de EEG niet te veel op de voorgrond plaatsen. Ten aanzien van de associatie van Afrikaanse landen acht spreker het wel wenselijk, dat ook met de vroegere Engelse gebieden een regeling wordt getroffen, maar het gaat hem te ver te zeggen, dat men hetzelfde kan aanbieden als aan de vroegere Franse gebieden. Dit kan wel gelden voor de handelspolitieke preferenties, maar voor de financiële steun zal men eerst moeten weten wat dat betekent. Minister De Pous verwacht, dat men in de komende vergadering niet aan dat punt zal toekomen. Minister Zijlstra zegt, dat de Nederlandse delegatie niet hetzelfde moet aanbieden aan financiële steun als niet eerst is uitgerekend wat dat betekent.

De minister-president stelt voor overigens met de onderhavige nota akkoord te gaan. Minister Marijnen heeft nog enkele punten, die in de coördinatiecommissie kunnen worden besproken. Minister De Pous stelt voor, dat dit op maandagmorgen nog wordt besproken. De raad besluit aldus en aanvaardt overigens de nota.